

**РЕЗЮМЕТА
НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ
НА ГЛ. АС. Д-Р ИНЖ. ВЕСЕЛА ЕМИЛОВА ПЕТРОВА**

представени за участие в конкурс за доцент по Професионално направление 5.13. Общо инженерство, научна специалност “Индустриален мениджмънт” към катедра „Икономика и управление“, Минно-геоложки университет “Св. Иван Рилски”, София

I. Публикации, представени за придобиване на ОНС “Доктор” по професионално направление „Администрация и управление“

Автореферат (по група показатели А)

I.1. Петрова, В.Е. 2018. Изследване и оценка на корпоративната социална отговорност на минните предприятия. Автореферат на дисертация за получаване на образователна и научна степен “доктор”. Изд. къща “Св. Иван Рилски”, София, 48 с. Фонд на Нац. библ. „Св. Св. Кирил и Методий“, УДК 622(043.3), COBISS.BG-ID 1559910100.

Petrova, V. E, 2018. Research and assessment of the corporate social responsibility of mining companies. Abstract of PhD dissertation. St. Ivan Rilski Publ. House, 48 pages, Fund of the National Library “St. St. Cyril and Methodius”, Sofia, UDC: 622(043.3), COBISS.BG-ID 1559910100.

Списък на публикациите по дисертацията

I.2. Костова Д, В. Велев, В. Петрова, 2012. “Корпоративната социална отговорност в минерално-суровинния сектор”, *Списание „Минно дело и Геология”*, бр. 9, 2012, стр. 5-8, ISSN 0861-5713, UDC: 622 556, COBISS.BG-ID: 1119653092.

Kostova, D, V. Velev, V. Petrova, 2012. Corporate social responsibility in the raw material industry, Journal “Mining and Geology”, vol. 9, 2012, pp 5-8, ISSN 0861-5713, UDC: 622 556, COBISS.BG-ID: 1119653092

Резюме

Последните 20 години (в САЩ) и 20 години (в Европа) превърнаха концепцията за корпоративната социална отговорност (КСО) във важен инструмент на компаниите за доброволно интегриране на социалните им

ангажименти и загрижеността им за околната среда в извършваните от тях бизнес дейности и взаимоотношения с партньорите.

Abstract

The last 20 years (in the USA) and 20 years (in Europe) turned the concept about the corporate social responsibility (CSR) in an important instrument of the companies for voluntary integration of their social commitments and their concern about the environment in their business activities and relationships with the partners.

I.3. Петрова В.Е., 2013. „Анализ на дейността на заинтересованите страни в контекста на корпоративната социална отговорност”, Годишник на Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски”, София, том 56, 2013г. , стр. 39-42, ISSN 1312-1820.

Petrova, V. E., 2013. Analysis of the stakeholder activity in the context of corporate social responsibility. Annual of the University of Mining and Geology "St. Ivan Rilski", Sofia, vol. 56, 2013, pp. 39-42, ISSN 1312-1820.

Резюме

През последните години корпоративната социална отговорност (КСО) се превърна във важна стратегическа политика за компаниите, опериращи в различни сфери на бизнеса.

Терминът „заинтересовани страни” е често срещан в литературата, касаеща управлението, устойчивото развитие и КСО. Аргументът е, че за да се получи справедливо и екологично устойчиво развитие, множество заинтересовани страни трябва да участват в процеса на планиране и изпълнение на проекта. Различните социални групи и заинтересовани страни често се противопоставят категорично на нови проекти, базирайки се на екологични, етични и икономически проблеми. Въпреки това компаниите продължават да работят, развивайки различни инициативи за КСО, които често се представят за средство за подпомагане на устойчивостта и развитието на страната.

В статията се идентифицират ключовите заинтересовани страни, техните конкретни интереси, обхват, цели и рискове, определят се влиянието и очакванията им. Представена е взаимовръзката между заинтересованите страни в организацията и се изгражда рамка, която очертава как заинтересованите страни могат да се използват за разрешаване на конфликти.

Abstract

During the past year's corporate social responsibility (CSR) has turned into a strategic company's policy in various business areas.

The term "stakeholders" occurs frequently in the literature concerning management, sustainable development and CSR. The main argument is that to achieve fair and ecologically sustainable development a great number of stakeholders should take part in the process of planning and project development. Various social group and stakeholders often confront the new projects pointing out ecological, ethical and economic problems. In spite of this

many companies continue working development various CSR initiatives as an instrument for sustainable support and state's development.

The paper identifies the key stakeholders, their precise interests, scale, targets and risks as well as their influence and the frame for solving conflicts is presented.

I.4. Петрова, В.Е., 2016 „Влиянието на корпоративната социална отговорност върху работещите в минната индустрия”, Годишник на Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски”, София, том 59, 2016г. стр. 40-42, ISSN 1312-1820.

Petrova, V. E., 2016, “The impact of corporate social responsibility on employees in the mining industry”, Annual of University of Mining and Geology “St. Ivan Rilski”, Sofia, vol. 59, 2016, pp. 40-42, ISSN 1312-1820.

Резюме

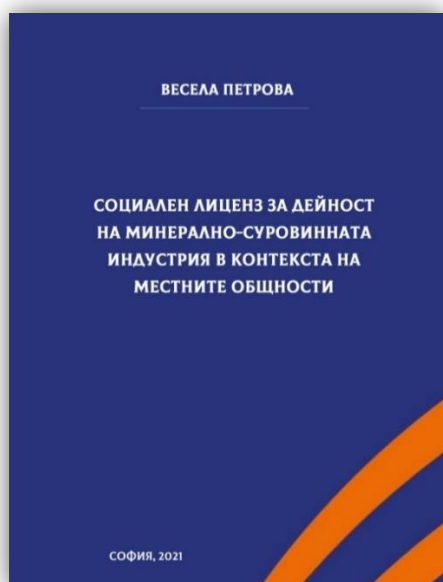
През последните години минната индустрия обръща поглед все повече в посока въпроси, свързани с устойчиво развитие и корпоративна социална отговорност. В този смисъл компаниите изготвят различни концепции и участват в дейности, свързани с тези понятия. Статията представя резултатите от количествено изследване, проведено сред служителите на две от водещите минни предприятия в България и по-конкретно върху нагласата им по отношение на дейностите свързани с КСО и техните работодатели.

Abstract

In recent years, the mining industry looks increasingly towards the issues related to sustainable development and corporate social responsibility. Because of that, the companies make different concepts and participate in activities related to these concepts. The article presents the results of a quantitative survey conducted among employees of two leading mining companies in Bulgaria and in particular on their attitude, regarding the activities related to CSR and their employees.

II. Публикации за придобиване на научното звание „Доцент“ по специалност “Индуриален мениджмънт“

Монография (по група показатели В)

II.1. Петрова, В. Е. 2021. Социален лиценз за дейност на минерално-суровинната индустрия в контекста на местните общности, Изд. Авангард Прима, София, 212 с. ISBN 978-954-353-435-7 / 978-954-353-436-4, Фонд на Нац. библ. „Св. Св. Кирил и Методий“, УДК 622 338.2:316.3, COBISS.BG-ID:49742600.

Petrova, V. E., 2021, Social license to operate in the raw material industry in the local community's context. Avangard Prima Publ. House, Sofia, 212 pages. ISBN 978-954-353-435-7 / 978-954-353-436-4, Fund of the National Library "St. St. Cyril and Methodius", UDC 622 338.2:316.3, COBISS.BG-ID:49742600.

Резюме

Обичайно компаниите от минерално-суровинния сектор са модерни, големи, често международни, базирани в малки населени места. Там, където са природните ресурси, там е и предприятието. В този контекст са и огромните им инвестиции, вложени, за да минимизират своя негативен отпечатък. Нещо повече, етичното отношение на висшия мениджмънт е много ясно изразено и последователно заложено дълбоко в неговото ДНК. Осъзнавайки цялата тази своя отговорност, мениджърите на компаниите отдавна са осъзнали, че минната общност, заедно със своите служители, техните семейства и териториите са от съществено значение за това, да се чувстват у дома си. Тук е мястото на концепцията за „социален лиценз за дейност“ (social license to operate), който удостоверява съгласието/доверието на местната общност добивното предприятие да започне, но и да утвърди своята работа на пазара.

Целта на монографията е да покаже лицето на водещите компании в бранша, да го покаже на местните общности, които се страхуват от негативния отпечатък, който миннодобивните дейности оставят след себе си.

Abstract

Generally, the companies from the raw-material industry are modern, large, often international, located in small settlements. The enterprise is where are located the natural resources. In this context appear also their large

investments made to minimize their negative effect. Furthermore, the ethic attitude of the senior management is very clearly stated and it is logically envisaged deep in its DNA. Being aware of all this responsibility, the company managers have realized long ago, that the mining community together with its employees, their families and territories are of significant importance for them to feel like home. This is the place of the concept for a social license to operate, which certifies the consent/trust of the local community for the mining enterprise both to start and to establish its operation on the market.

The purpose of the monograph is to show the face of the leading companies in the industry to the local communities, which are afraid of the adverse effect that the mining companies leave behind themselves.

Публикувано университетско учебно пособие (по група показатели E)

II.2. Петрова, В. Е. 2021. "Основни на кръговата икономика". Изд. къща „Св. Иван Рилски“, МГУ „Св. Иван Рилски“, София, 180 с. ISBN 978-954-353-422-5, Фонд на Нац. библ. „Св. Св. Кирил и Методий“, УДК 338:502.173/.174(076)(075.8) 502.13(076)(075.8), COBISS.BG-ID: 50289160

Petrova, V. E., 2021. Basics in the circular economy. Avangard Prima Publ. House, Sofia, 180 pages, ISBN 978-954-353-422-5 Fund of the National Library "St. St. Cyril and Methodius", UDC 338:502.173/.174(076)(075.8) 502.13(076)(075.8), COBISS.BG-ID: 50289160

Резюме

Природните ресурси са своеобразна предпоставка за икономически растеж. Използваният в индустриалната икономика модел за добив, преработка, употреба и изхвърляне на суровините вече изглежда неуместен. Той е неустойчив, доколкото води до изчерпване и бъдещ недостиг на природните ресурси, а и не спомага за опазване на околната среда. За да се неутрализират тези негативни особености на досега действащия модел за функциониране на стопанската дейност е създадена концепцията за кръговата икономика, която цели значително намаляване емисиите на парниковите газове чрез по-добро управление на отпадъците и намалено използване на ресурси (енергия, вода, земя и материали) в

производството, с положително въздействие върху климата. Машабната повторна употреба на суровини би могла значително да обърне негативната посока, като преимуществата от внедряване на кръгови процеси са многобройни и благотворни в различни аспекти.

Целта на учебното помагало е да представи концепцията за кръгова икономика, която е изградена на база мисловни школи. Представени са възможностите за преход от линейна към кръгова икономика чрез кръгови бизнес модели, а също така и чрез „индустриална симбиоза“. Включените в учебно помагало 10 учебни казуса представляват добри практики на бизнес модели от цяла Европа, които целят да затвърдят практическите познания на студентите, а именно как да изградят и приложат кръгов бизнес модел, който да допринесе за целите на устойчивото развитие.

Abstract

Natural resources appear somewhat a prerequisite for an economic growth. The model for extraction, processing, use and discharge of the raw material, used in the industrial economy now seems non-adequate. It is unstable, as considering that it leads to exhaustion and future shortage of the natural resources, furthermore- it does not help the environment protection. Thus was established the circular economy concept for neutralizing these negative features of the model for functioning of the economic activity, effective so far. The concept aims to reduce significantly the greenhouse gas emissions through a better management of the wastes and reduced usage of resources (energy, water, earth and materials) in the production, with a positive effect on the climate. The large-scale reuse of raw materials could turn the negative trend to a major extent, as the advantages from introduction of circular processes are multiple and beneficial in many aspects.

The intention of the training aid is to present the circular economy concept, which is built on a basis of schools of thought. There is a presentation of the opportunities for transition from linear to circular economy through circular business models as well as through „industrial symbiosis“. The ten cases, included in the training aid, appear good practices of business models all over Europe, which aim to strengthen the practical skills of the students, namely- how to build and implement a circular business model to contribute to the goals of the sustainable development.

Публикации в списания и сборници от конференции (издания), включени в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране (по група показатели Г)

II.3. Велев В., Ю. Марева, Зл. Сиджимова, В. Ставрева, 2010. „Приложение на системата “НАССР” в минните предприятия”, сп. Геология и минерални ресурси, бр.3, 2010, стр. 30-35, ISSN 1310-2265, № 1118 в Националния референтен списък на съвременни български

научни издания с научно рецензиране, УДК 553.04, COBISS.BG-ID – 1120048868.

Velev, V., U. Mareva, Zl. Sidjimova, V. Stavreva, 2010, Applying of the HACCP system in mining industry. 3/2010, pp 30-35, ISSN 1310-2265, UDC 553.04, COBISS.BG-ID – 1120048868.

Резюме

Публикацията анализира прилагането на концепцията за управление на производството, за да се защитят хранителните вериги от замърсяване в средата на минните предприятия. Необходимостта от разработване и прилагане на така наречената система “НАССР” е в съответствие с международното и българското законодателство и отчитайки натрупаната световна и европейска практика. Управленският продукт се основава на общата философия на тази система като специална и разработена в минната индустрия, при специфичните условия в компанията S&B “Industrial Minerals”. Резултатите са предложени като полезни за компаниите от миннодобивния отрасъл.

Abstract

Results are displayed on the application of a concept for management of production in order to protect the food chains from contamination in a mining enterprise environment. The necessity for working out and implanting of the co-called system “NASSR” is made according to the international and Bulgarian legislation requirements and taking into account the accumulated world and European practice. The management product is based on the general philosophy of such system as s specific and developed to the mining industry and concrete conditions at the firm S&B “Industrial Minerals”. The results are suggested as useful for the firms in the mining line of business.

II.4. Ставрева В., В. Велев, М. Димов, 2011, „Актуална ли е концепцията за „ресурсно проклетие” в България?”, Годишник на МГУ „Св. Иван Рилски”, том 54, Св. IV Хуманитарни и икономически науки, 2011. стр. 17-20, ISSN 2535-1206, № 2842 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 622, COBISS.BG-ID – 1119801316.

Stavreva, V., V. Velev, M. Dimov, 2011, Can the concept of “resource curse” be applied to Bulgaria? Annual of University of Mining and Geology “St. Ivan Rilski”, vol. 54, pp. 17-20, ISSN 2535-1206, UDC 622, COBISS.BG-ID – 1119801316.

Резюме

Възможно ли е да се притежава висока осигуреност с невъзстановими природни ресурси и въпреки това социално-икономическото състояние на съответната страна да бъде ниско? Отговорът е положителен и се свързва с

израза "ресурсно проклятие". Той отразява ситуациите, при които поради различни причини, страни богати на природни ресурси (има се предвид подземни природни богатства) не са успели да постигнат висока степен на икономическо развитие.

В доклада се търсят причините за тези състояния, които в предходните десетилетия от правило, сега са по-скоро изключение. Анализирани са и специфичното проявление на "ресурсното проклятие" в българската икономика, която години наред е базирана на разнообразието от бедни минерални ресурси.

Abstract

Is it possible to have a high level of irrecoverable natural resources and still the socio-economic situation of the country to be on a low level? The answer is positive, associated with the expression "resource curse". It reflects situations where for various reasons, the countries rich in natural resources (that means mineral resources) have failed to achieve a high level of economic development. The report looks for the causes of these conditions that in previous decades have been a rule, but now are exceptions. The specific display of the "resource curse" in the Bulgarian economy, is being analysed which for years has been based on a variety of poor mineral resources.

II.5. Петрова В, Д. Костова, В. Велев, 2012. „Корпоративна социална отговорност – фактор за устойчиво развитие”, Годишник на Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски”, София, том 55, Св. IV Хуманитарни и икономически науки, 2012. стр. 21-26, ISSN 2535-1206, № 2842 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 622, COBISS.BG-ID – 1119801316.

Petrova, V., D. Kostova, V. Velev, 2012, Corporate social responsibility – a factor for sustainable development. Annual of University of Mining and Geology “St. Ivan Rilski”, Sofia, vol. 55, pages 21-26, ISSN 2535-1206, UDC 622, COBISS.BG-ID – 1119801316.

Резюме

Корпоративната социална отговорност (КСО) е част от приноса на бизнеса към устойчивото развитие. Тя е цялостна философия в сложната дейност на компаниите. Съществуват различни определения за КСО, но общото между тях се крие в отговорното задължение на бизнеса да допринася за устойчивото развитие, трудовите отношения с работниците, техните семейства, местната общност и обществото като цяло за подобряване качеството на живот. КСО се приема като форма на корпоративно стратегическо управление, регулиращо взаимоотношенията между фирмата и обкръжаващата я среда.

Статията хвърля светлина върху генезиса на концепцията за КСО, превръщането ѝ в успешна бизнес стратегия за устойчиво развитие и

нейните проявения, конкретни практики на социално ангажирано поведение.

Разгледани са някои специфики на КСО в минерално-суровинния сектор, свързани с обществено-социални дейности, опазване на околната среда, човешкия капитал, условията на труд и т.н.

Abstract

Corporate social responsibility (CSR) is part of the contribution of the business to the sustainable development. It is an entire philosophy in the complex activity of the companies. There are various definitions of CSR, but the common thing about them is the responsibility and commitment of the business to contribute for the sustainable development, labor relations with the workers, their families, local community and society as a whole, for proving the quality of life. CSR is a form of a corporate management, regulating the relations between the company and the surrounding environment.

The article clarifies the genesis of the concept about CSR, its transformation into a successful business strategy for sustainable development and its features, particular practices of socially involved behavior.

Some peculiarities of CSR in the mining sector are under examination. These relate to public-social activities, environment protection, human capital, labor conditions etc.

II.6. Kostova D, V. Petrova, E. Dimov, 2013. “Съвременни предизвикателства в развитието на корпоративната социална отговорност”, Международен журнал „Устойчиво развитие”, 6/февруари 2013. стр. 63-68, ISSN 1314-4138, № 2154 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 631.147, COBISS.BG-ID – 1237573604.

Kostova, D., V. Petrova, E. Dimov, 2013. Modern challenges in the development of corporate social responsibility. International Journal “Sustainable development”, vol. 6, 2013, pages 63-68, ISSN 1314-4138, UDC 631.147, COBISS.BG-ID – 1237573604.

Резюме

Подобряването на корпоративното управление е безспорен факт в успяващите организации. Убедеността, че развитието на корпоративната социална отговорност (КСО) е един от начините за постигане на организационна ефективност, се споделя широко както от мениджърите, така и от консултантите по организационно развитие.

Като един от стълбовете на устойчивото развитие, отговорното корпоративно социално управление предполага провеждането на политика и действия в следните основни насоки: права на човека, трудови норми, околна среда, антикорупционна политика.

Резултатите от анкетни проучвания показват, че корпоративните ръководства все още само декларират готовност за провеждане на цялостна социално-отговорна политика. Формирането на социален тип

отговорност изисква полагането на специални управленски усилия и провеждането на специфични действия. Онова, което тревожи, е липсата на нагласи и подценяването на проблемите, свързани с концепцията за устойчиво развитие и нейното прилагане у нас.

Особено сериозно е предизвикателството към минерално-суровинния отрасъл в областта на подобряване на корпоративното управление и развитие на КСО, имайки предвид неговия специфичен неблагоприятен ефект върху околната среда и човека.

Предстои сериозна работа за промяна на съществуващите нагласи сред корпоративния мениджмънт, която да го мотивира и насърчава към социално отговорните политики и добри световни практики в духа на Глобалния договор на ООН и др.

Abstract

Improvement of the corporate management is an indisputable fact in the successful organizations. The confidence that the development of the corporate social responsibility (CSR) is one of the ways for reaching organizational effectiveness is largely spread amongst the managers and the consultants on organizational development.

Being one of the pillars of the sustainable development, the responsible corporate social management assumes pursuing of policy and actions in the following main directions: human rights, labor norms, environment, and anti-corruption policy.

The results from inquiries show that the corporate managements still only declare readiness for pursuing a comprehensive socially responsible policy. The establishment of responsibility of a social type requires special managerial efforts and conduction of specific actions. What is concerning is the lack of attitudes and underestimating the issues, related to the sustainable development concept and its implementation in our country.

Of particular importance appears the challenge in front of the mining sector in the field of improving the corporate management and development of SCR, as considering its specific adverse effect on the environment and people.

A serious work is incoming for changing the existing attitudes amongst the corporate management, which to motivates and encourage for pursuing the social responsible policies and practices in the spirit of the UN Global Compact and etc.

II.7. Петрова В, Д. Костова, 2013, “Ролята на държавата в изграждането на социално отговорни предприятия”, Юбилейна международна научна конференция 50 години катедра „Икономика и управление”, ХТМУ, Юни 2013, Academic Publications Ltd, ISBN: 978-954-2940-12-8, № 875 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 338, COBISS.BG-ID – 1279422180.

Petrova, V., D. Kostova, 2013, The role of the State in the building of socially responsible enterprises. International Scientific Conference 50 Years of Economics and Management Department, HTMU, Academic Publications Ltd, ISBN: 978-954-2940-12-8, UDC 338, COBISS.BG-ID – 1279422180.

Резюме

Публикацията анализира политическия аспект на управленския подход. Формирането на все повече и повече неправителствени и международни структури и организации и тяхната подкрепа доказва не само интереса, но и необходимостта от прилагане на корпоративна социална отговорност (КСО). Съгласно своята трактовка корпоративната социална отговорност представлява доброволен акт от компаниите, но въпреки това държавата трябва да играе активна роля при информирането на обществеността за КСО, добрите практики от страна на държавата за стимулирането на КСО практики, изграждайки по този начин доверие в обществото.

Abstract

The paper reveals the political aspect of the managing approach. The foundation of more and more nongovernmental and international structures and organization and supporting them companies proves not only the interest but also the necessity of applying corporate social responsibility (CSR). By definition the social responsibility is companies voluntarily act, but still the state should play active role in informing society about CSR, the good practices on the side of the state's CSR practices stimulation setting up society confidence in business.

II.8. Петрова В, „Връзката между корпоративното управление и социалната отговорност”, Юбилейна международна научна конференция 50 години катедра „Икономика и управление”, ХТМУ, Юни 2013, Academic Publications Ltd, ISBN: 978-954-2940-12-8, № 875 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 338, COBISS.BG-ID – 1279422180.

Petrova, V., D. Kostova, 2013, The relationship between corporate governance and social responsibility. International Scientific Conference 50 Years of Economics and Management Department, HTMU, Academic Publications Ltd, ISBN: 978-954-2940-12-8, UDC 338, COBISS.BG-ID – 1279422180.

Резюме

Публикацията се фокусира върху здравата връзка между корпоративното управление и социалната отговорност, бидейки обект на нарастващ бизнес интерес. Доброто корпоративно управление традиционно се смята за ключ към нарастващо доверие в заинтересованите лица и постигане на напредък в устойчивото развитие. От друга страна, корпоративната социална отговорност е един от инструментите на корпоративното управление. Публикацията разкрива връзките между тези две сравнителни научни концепции, използвайки различни аспекти на дефинициите.

Abstract

This paper focuses on the tight connection between the corporate governance and the social responsibility being an issue of growing business interest. The good corporate governance has been traditionally looked upon as a key to increasing confidence in the stakeholders and reaching progress in sustainable development. On the other hand, corporate social responsibility is one of the instruments of corporate governance. The paper reveals the relationships between these two comparatively scientific conceptions using various aspect definitions.

II.9. Петрова В, Цв. Христова, Ю. Атанасова, Д. Костова, В. Велев. 2013. „Стандартизация в областта на корпоративната социална отговорност”, Годишник на Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски”, София, том 56, Св. IV Хуманитарни и икономически науки, 2013. стр. 43-47, ISSN 2535-1206, № 2842 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 622, COBISS.BG-ID – 1119801316.

Petrova, V, T. Hristova, U. Atanasova, D. Kostova, V. Velev, 2013, Standardization in the corporate social responsibility. Annual of University of Mining and Geology “St. Ivan Rilski”, vol. 56, pages 43-47, ISSN 2535-1206, UDC 622, COBISS.BG-ID – 1119801316.

Резюме

През последните години натискът върху предприемачите от страна на всички заинтересовани страни нараства, като целта е да поемат своята социална и екологична отговорност. Стандартизирането в областта на Корпоративната социална отговорност (КСО) е едно от най-големите предизвикателства пред компаниите и в същото време търсен инструмент от страна на мениджмънта, тъй като стандартите в тази област не разглеждат само екологичните и социалните резултати, но и финансовите за компанията. Информацията, съдържаща се в статията, дава ясна представа за различните стандарти, касаещи социалната отговорност. Посочва техните силни и слаби страни и приложимост. Стандартизацията в областта на КСО е не само съвременен подход за удовлетворяване нуждите на заинтересованите страни, но и инструмент за постигане на устойчиво развитие.

Abstract

There is a growing pressure on the entrepreneurs from all stakeholders in the recent years, for undertaking their social and environmental responsibility. The standardization in the field of the Corporate social responsibility (CSR) is one of the greatest challenges in front of the companies and at the same time it is a sought instrument from the management, because the standards in this field does not only examine the ecological and social results, but also the financial results for the company. The information, contained in the article, provides a

clear idea about the different standards, concerning the social responsibility. It points out their strong and weak points and applicability. The standardization in the field of CSR is not only a modern approach for satisfying the needs of the stakeholders, but also an instrument for reaching sustainable development.

II.10. Димов, Е, М. Димов, В. Петрова, 2014. „Теория и практика на съставянето на държавния бюджет на примера на Република България”, Годишник на Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски”, София, том 57, Св. IV Хуманитарни и икономически науки, 2014. стр. 39-44, ISSN 2535-1206, № 2842 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 622, COBISS.BG-ID – 1119801316.

Dimov, E, M. Dimov, V. Petrova, 2014, Theory and practice of compiling the state budget of the example of the Republic of Bulgaria. Annual of University of Mining and Geology “St. Ivan Rilski”, vol. 57, pp. 39-44, ISSN 2535-1206, UDC 622, COBISS.BG-ID – 1119801316.

Резюме

Изследвани са теоретичните и практическите аспекти на формирането и разходването на държавния бюджет на България. Целта е да се оптимизира съставянето на държавния бюджет, като се приведе в съответствие с теоретичните постановки и се елиминират порочните практики

Abstract

The authors have examined the theoretical and practical aspects of the formation and expenditure of the state budget of Bulgaria. The main goal is to optimize the compilation of the state budget, in order to be aligned with the theoretical formulations and to eliminate the corrupt practices

II.11. Костова, Д, В. Петрова, 2014 „Предизвикателствата на новите професии”, Годишник на Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски”, София, том 57, Св. IV Хуманитарни и икономически науки, 2014. стр. 94-96, ISSN 2535-1206, № 2842 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 622, COBISS.BG-ID – 1119801316.

Kostova, D, V. Petrova, 2014, The challenges of the new occupations. Annual of University of Mining and Geology “St. Ivan Rilski”, vol. 57, pp. 94-96, ISSN 2535-1206, UDC 622, COBISS.BG-ID – 1119801316.

Резюме

Тенденциите на пазара на труда в световен мащаб маркират сектори и професии с потенциал, така че младите хора, както и всички, които търсят професионална промяна, да направят по-лесно и ефективно своя избор. Финансов анализатор, IT инженер, маркетинг и PR консултант, супервайзър в кол-център, нанотехнолог и други - тези професии звучат сякаш нямат нищо общо една с друга, но според анализаторите по света и

у нас те са сред най-перспективните. При тях се очаква както заплащането, така и търсенето, да растат в бъдеще. Какви са необходимите обучения, квалификации, технически и меки умения за изпълнението на избраните позиции, както и истинските отговорности, изисквания и възможности за развитие – това са проблемите, поставени от автора. Мисията „Развий себе си” е свързана с отговорност към собственото си бъдеще, а на следващ етап – към успешна кариера. Младите хора трябва да осъзнаят, че почти всичко в живота им зависи от тях, техните нагласи и свобода на действие.

Abstract

The trends on the labour market worldwide mark sectors and professions with potential so the young people and all others who seek professional change, to make easier and effectively their choice. Financial analyst, IT engineering, marketing and PR consultant, supervisor in a call centre, nanotechnologist and etc. – these professions sound like they have nothing in common, but according to the analysts all over the world and in Bulgaria, they are amongst the most perspective ones. With these jobs it is expected both the payment and the demand to go higher and higher in the future. The author has put for discussion the following issues - what are the required trainings, qualifications, technical and soft skills for the fulfilment of the chosen positions, as well as the true responsibilities, requirements and opportunities for development. The mission „Develop yourself” is related to responsibility to one’s own future, at a further stage – to a successful career. Young people have to become aware that almost everything in their life depends on them, their attitudes and freedom of action.

II.12. Petrova V., 2018. “Implementation of certified management systems in mining companies”, Journal of mining and geological sciences, Humanitarian and economics science, University of Mining and Geology "St. Ivan Rilski ", Sofia, vol. 61, 2018. стр. 29-32, ISSN 2535-1206, № 1778 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 009, COBISS.BG-ID – 1285682916.

Петрова, В., 2018, Внедряване на сертифициращи системи за качество в минните компании. Списание за Минно-геоложките науки, том 61, стр. 29-32, ISSN 2535-1206, УДК 009, COBISS.BG-ID – 1285682916.

Abstract

The article presents the results of an empirical research conducted among 65 companies in the mining sector in all sub-sectors – Production of metal minerals, Production of non-metal minerals, Production of oil and gas, Coal mining, Production of inert and construction materials, Production of tiling materials, Geology, Construction and Logistics. The study focuses on reflecting quality management in the Bulgarian mining industry and identifies how ISO 9001, ISO 14001 and OHSAS 18001 certification affects safe working conditions and the environment. The new ISO 45001:2018 Occupational Health and Safety Management System, which will replace the existing OHSAS 18001, is also presented.

Резюме

Публикацията представя резултатите от емпирично проучване, проведено сред 65 компании в минерално-суровинния сектор във всички подотрасли – добив на метални полезни изкопаеми, добив на неметални полезни изкопаеми, добив на нефт и газ, добив на въглища, добив на инертни и строителни материали, добив на облицовъчни материали, геология, строителство и логистика. Изследването се фокусира върху управлението на качеството в българската минерално-суровинна индустрия и определя как сертификацията по ISO 9001, ISO 14001 и OHSAS 18001 засяга безопасните условия на работа и околната среда. Представена е също новата Система за управление на здравословни и безопасни условия на труд ISO 45001:2018, която ще замени съществуващата OHSAS 18001.

II.13. Петрова, В, 2018, „Оценка на социалноотговорните политики в минната индустрия през призмата на вътрешните заинтересовани страни”, Научни трудове на УНСС, изд. Стопанство, том 5/2018 г., стр. 191-203, ISSN 0861-9344, № 2511 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 33, COBISS.BG-ID – 1119812068.

Petrova, V, 2018, Assessment of the responsible policies in mineral industry through the internal stakeholders, UNWE Research papers, vol. 5, pp. 191-203, ISSN 0861-9344, UDC 33, COBISS.BG-ID – 1119812068.

Резюме

Статията представя социалноотговорните практики и политики на две ключови минни предприятия – „Асарел-Медет” АД и „Дънди Прешъс Металс Челопеч” ЕАД, фокусирайки се върху вътрешните заинтересовани страни и техните нагласи в областта на управлението, околната среда, местните общности и трудовите правоотношения. Резултатите от направеното емпирично проучване показват, че техните служители имат активно отношение и разбират провежданите фирмени политики в областта на посочените компоненти на корпоративната социална отговорност, като разкриват също така и проблеми, които ръководствата на съответните компании трябва да разрешат в бъдеще.

Abstract

The paper presents social and responsible practices and policies in two outstanding mining companies – “Asarel Medet” JSC and “Dundee Precious Metals Chelopech” JSC. It is focused on the internal stakeholders and their attitude to management, environmental protection, labor safety and staff training. The results of the empirical study show that the employees of the surveyed companies have an active attitude and understanding of the implemented company policies in the field of the indicated components of CSR,

as well as revealing problems that the management of the respective company should solve in the future.

II.14. Petrova V., 2019. "Research and analysis of the state of socially responsible policies of mining companies through the eyes of local communities", Journal of mining and geological sciences, Humanitarian and economics science, University of Mining and Geology "St. Ivan Rilski", Sofia, vol. 62, 2019, стр. 43-48, ISSN 2535-1206, № 3613 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 622, COBISS.BG-ID – 39505160.

Петрова, В., 2019, Изследване и анализ на състоянието на социално отговорните практики в минните компании през погледа на местните общности. Списание на минно-геоложките науки, том 62, стр. 43-48, ISSN 2535-1206, УДК 622, COBISS.BG-ID – 39505160.

Abstract

In recent years, socially responsible initiatives in the mining industry have been a fact that companies report both in their financial statements and in their non-financial ones, affirming their reputation. The article presents a study aimed at demonstrating to what extent these policies reach to local communities and how they affect them. The survey was conducted in 10 municipalities in Bulgaria with significant mining enterprises. The results, albeit divergent, prove both the negative impact on the environment and the dialogue and support of businesses to local communities.

Резюме

През последните години социално отговорните инициативи в минерално-суровинния сектор са факт, който компаниите отчитат както в своите финансови отчети, така и в нефинансовите си такива, утвърждавайки по този начин своята репутация. Статията представя изследване, насочено към това да показва до каква степен тези политики достигат до местните общности и как те ги засягат. Изследването е проведено в 10 общини в България с големи минни предприятия. Макар и различаващи се, резултатите доказват както отрицателното въздействие върху околната среда, така и диалога и подкрепата на бизнеса към местните общности.

II.15. Стефанова, М., В. Динева, В. Петрова, 2019. Инициатива за корпоративна прозрачност. Аналитичен доклад България, изд. Фондация „Каузи“, 2019. стр. 44, ISSN 978-954-92792-6-9, УДК 658, COBISS.BG-ID – 1292825572.

Stefanova, M, V. Dineva, V. Petrova, 2019, Corporate Transparency Initiative. Analytical Report Bulgaria, pages 44, ISSN 978-954-92792-6-9, UDC 658, COBISS.BG-ID – 1292825572.

Резюме

В отговор на различни социални, екологични и икономически предизвикателства, все по-голям брой български компании започват да подкрепят стратегии, свързани с корпоративната социална отговорност. По този начин те изпращат сигнал до всички заинтересовани страни, с които си взаимодействат служители, акционери, инвеститори, клиенти, обществени институции и неправителствени организации.

Настоящото изследване е структурирано така, че да разкрие степента, в която задължените предприятия оповестяват пред широката общественост и потенциалните инвеститори информация за следните анализирани категории: бизнес модел, екологични и социални аспекти на своята дейност, политиките и практиките им по отношение правата на човека и борба с корупцията. Дългосрочната му цел е да допринесе за по-добрата информираност относно ролята на компаниите при създаване на добавена стойност както на пазара, така и за обществото като цяло. В изследването авторите прилагат две методологии, разработени въз основа на дългогодишната работа на холандското правителство за популяризиране, улесняване и насърчаване на корпоративната прозрачност.

Abstract

In order to address different social, ecological and economic challenges, more and more Bulgarian companies start supporting strategies, related to the corporate social responsibility. Thus, they are sending a signal to all stakeholders, with which interact employees, shareholders, investors, clients, public institutions and non-governmental organizations.

The present study is structured in a way that reveals the extent, to which the obliged enterprises disclose to the wide public and the potential investor information about the following analysed categories: business model, ecological and social aspects of their activity, their policies and practices in relation to the human rights and fighting corruption. Its long-term goal is to contribute for the better awareness regarding the role of the companies in making benefit both on the market and for the society as a whole. In the study, the authors implement two methodologies, developed on the grounds of the many years of work of the Dutch government for promoting, facilitating and encouraging the corporate transparency.

II.16. Стефанова, М, В. Динева, В. Петрова, 2020. Нефинансовата отчетност като инструмент за корпоративна прозрачност. Сборник доклади „Кръгова икономика и устойчиви финанси“. Съвременни перспективи. ВУЗФ, 2020, стр. 147-157, ISSN 978-954-8590-84-6.

Stefanova, M, V. Dineva, V. Petrova, 2020, Non-financial reporting as a tool for corporate transparency. Collection of reports "Circular economy and sustainable finance. Contemporary perspectives.", VUZF, pp. 147-157, ISSN 978-954-8590-84-6.

Резюме

В отговор на различни социални, екологични и икономически предизвикателства, все по-голям брой български компании започват да подкрепят стратегии, свързани с корпоративната социална отговорност. По този начин те изпращат сигнал до всички заинтересовани страни, с които си взаимодействат служители, акционери, инвеститори, клиенти, обществени институции, и неправителствени организации.

Настоящият доклад е част от мащабно теренно проучване, което има за задача да разкрие съществуващите практики за представяне на информация за публичното представяне на подобен тип данни и да открие т. нар. пропуски в поведението на компаниите. То представя състоянието на нефинансовото отчитане в България, като взима под внимание наличието на свързана с КСО информация, достъпна на корпоративните сайтове и/или в нефинансовите декларации като задължителна част от годишните доклади в изпълнение на Европейската директива 2014/95/ЕС за оповестяване на нефинансова информация и на информация за многообразието от страна на някои големи предприятия и групи, транспонирана в националното законодателство. Целта му е повишаване полезността, последователността и съпоставимостта на информацията, както и да допринесе за по-добрата обществена информираност относно КСО дейностите на българските компании като цяло. Очакваният приложен ефект е, че изводите от проучването ще доведат до подобряване на фирмените практики, по-голяма прозрачност и ефективност на предприятията от ЕС по отношение на околната среда и социалните въпроси.

Abstract

In order to address different social, ecological and economic challenges, more and more Bulgarian companies start supporting strategies, related to the corporate social responsibility. Thus, they are sending a signal to all stakeholders, with which interact employees, shareholders, investors, clients, public institutions and non-governmental organizations.

The present report is a part of a large field study, which aims to reveal the existing practices for representing information regarding the public presentation of such type of data and to outline the so-called "omissions" in the behaviour of the companies. The report shows the situation of the non-financing reporting in Bulgaria by taking into account CSR-related information, accessible on the corporate sites and/or in the non-financial declarations as a mandatory part of the annual reports in pursuance of the European Directive 2014/95/EU, which concerns the disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups, transposed in the national legislation. The intention of the report is to raise the usefulness, consistency and comparability of the information as well as to contribute for the better public awareness in relation to the CSR activities of the Bulgarian companies as a whole. The expected practical effect is that the findings from the study shall lead to improving the company practices, better transparency and effectiveness of the EU undertakings with regard to the environment and social issues.

II.17. Petrova V., 2020, “Circular Economy Practices in the Bulgarian Raw Material Industry”, Sustainable Extraction and Processing of Raw Materials, Sofia, vol. 1, October Issue, 2020, pp. 79-84, ISSN 27387100, № 4067 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 622, COBISS.BG-ID – 42043656.

Петрова, В., 2020, Практики от кръговата икономика в Българската минерално-суровинна индустрия. Списание „Устойчив добив и преработка на суровини“, том 1, стр. 79-84, ISSN 27387100, УДК 622, COBISS.BG-ID – 42043656.

Abstract

The circular economy, which promotes the responsible and cyclical use of resources, contributing to sustainable development is becoming more and more popular, especially in the European Union. The concept of switching from the traditional linear to cyclical consumption model leads to minimisation of waste and environmental pollution, and in this regard the New Circular Economy Plan is already in place. The great ambitions for changes in the industry are strengthened by the Green Pact (Green Deal).

The publication presents an in-depth study of the literature on the subject, as well as the five business models through which, in practice, a circle is realised. It has been established that the literature in the context of the mining industry is extremely scarce, and the business models through which the processes in the industry are carried out are poorly studied. An up-to-date survey of 13 companies in the raw-material resources sector in

Bulgaria is also presented, aimed at showing the extent to which they understand and apply the circular economy in their work. The results unequivocally prove that the concept is not new for the business.

Резюме

Кръговата икономика, която насърчава отговорното и кръгово използване на ресурси, допринасящи за устойчивото развитие, става все по-популярна, особено в Европейския Съюз. Идеята за преминаване от традиционния линеен модел към модела на кръговата икономика води до минимизиране на отпадъците и екологичното замърсяване и в тази връзка вече се прилага Новия план за кръгова икономика. Огромните амбиции за промени в икономиката се подсилват и от Зеления пакт (Зелената сделка).

Публикацията представя задълбочено проучване на литературата по въпроса, както и пет бизнес модела, чрез които на практика се реализира цикълът. Установено е, че литературата в областта на минерално-суровинната индустрия е изключително оскъдна и бизнес моделите, посредством които се извършват процесите в отрасъла, са слабо проучени. Представено е също изследване на 13 компании от минерално-суровинния отрасъл в България, насочено към това да се илюстрира степента, в която

те разбират и прилагат кръговата икономика в тяхната работа. Резултатите недвусмислено доказват, че за бизнеса идеята не е нова.

II.18. Петрова, В., 2020, „Индикатори за наблюдение на напредъка към кръгова икономика“, Списание „Геология и минерални ресурси“, 8/2020. ISSN 1310-2265, № 1118 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 55, COBISS.BG-ID – 1120048868.

Petrova, V., 2020, Indicators for monitoring progress towards a circular economy. Journal of Geology and Mineral Resources, ISSN 1310-2265, UDC 55, COBISS.BG-ID – 1120048868.

Резюме

Кръговата икономика е необратима глобална тенденция, с нови възможности за бизнес модели, целящи компаниите да преминат към икономическа, екологична и социална устойчивост. За осъществяването на прехода ѝ са необходими, както повече усилия, в посока прилагане на преразгледаното законодателство за отпадъците и развитие на пазарите за вторични суровини, така и конкретни индикатори за мониторинг на напредъка ѝ. В статията е представена рамката за наблюдение на Европейската комисия, която съдържа 10 показателя, като са анализирани статистически данни, целящи да илюстрират мястото на България и тенденциите през последните години спрямо останалите страни от Европейския съюз. За да бъде осъществен преходът от линейна към кръгова икономика е необходим и силен и задълбочен диалог със заинтересованите страни. В този смисъл е представено разделение на нивата на заинтересовани страни, като е разгледано и тяхното влияние.

Abstract

The circular economy is irreversible global tendency, with new opportunities for business models, aiming the companies to switch to economic, ecological and social sustainability. For realizing this transition there is a need both for more efforts for implementation of the reviewed waste-related legislation and development of the markets for secondary raw materials, and for particular indicators for monitoring its progress. The article presents the framework for monitoring of the European Commission, which contains 10 indicators, as there is analysis of statistical data, aiming to illustrate the position of Bulgaria and the tendencies during the last years, compared to the other states from the European Union. In order to make the transition from linear to circular economy it has to be made a strong and in-depth dialogue with the stakeholders. A division of the stakeholders' levels is presented in this context as their impact is also put under review.

II.19. Петрова, В.Е, 2021. “Социален лиценз за работа”, Списание „Минно дело и Геология”, бр. 7, 2021, стр. 43-49, ISSN 0861-5713, № 2045 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 622, COBISS.BG-ID – 1119653092.

Petrova, V. E, 2021, Social license to operate, Journal “Mining and Geology”, vol. 7, pp 43-49, ISSN 0861-5713, UDC 622, COBISS.BG-ID – 1119653092.

Резюме

Социалният лиценз за работа е подход, който има потенциал да трансформира минерално-суровинния отрасъл. Значението му все повече нараства, тъй като целта му е да намали всички рискове по време на жизнения цикъл на минния проект. През последните две десетилетия изследванията в областта на социалния лиценз за работа навлизат значително, налагайки нови подходи, модели и теоретично развитие. Настоящата публикация има за цел да изясни същността на термина, анализирайки развитието му през годините. Проучена е детайлно научната литература в областта, като в България тя е оскъдна, което отваря широко поле за работа у нас, особено в практически аспект. Направени са разграничения какво точно представлява и какво не социалния лиценз за работа, индикаторите, според етапа на лиценза в момента, както и стъпките за неговото придобиване. Маркирани са различните мрежови общности и техните особености.

Abstract

The social license to operate is the approach, which has a potential to transform the raw material industry. Its importance grows significantly, because its aim is to reduce all risks during the life cycle of the mining project. In the last two decades, the studies in the field of the social license to operate become more and more popular, establishing new approaches, models and theoretical development. The present publication aims to clarify the essence of the term by analyzing its development during the years. It was made a thorough study of the scientific literature in this field, as in Bulgaria it is scarce, which opens large opportunities for work in our country, especially from a practical point of view. Distinctions were made on what exactly appears the social license to operate, the indicators depending on the license stage at the moment as well as the steps for its obtaining. There were outlined also the different network communities and their peculiarities.

II.20. Petrova, V. 2021, “Metals in the circular economy”, SHS Web of Conferences, vol. 120, 2021. Published online: 24 August 2021 DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202112002014>

Петрова, В. Металите в кръговата икономика, SHS Web of Conferences, том 120, 2021. Публикувана онлайн: 24 Август 2021 DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202112002014>

Abstract

The purpose of this publication is to highlight the relationship between the circular economy and metals. On the one hand, the circularity implies a reduction in the use of natural resources and, respectively, in extraction, on the other hand, the renewable sources we are striving for are produced from huge quantities of metals. The thesis is also conditioned by the increased production of copper and its price on the London Metal Exchange in recent months, associated with the European green deal.

Methods: The publication is based on an analysis of the current situation and the incoming circular processes, drawing a parallel with an author's research among 13 companies in the raw-material industry, which proves the use of business models from the circular economy in their activities.

Results: The results prove the essential importance of metals in energy transition processes.

Conclusions: New energy technologies require huge amounts of rare metals. Most of them are technology-specific and may be replaceable. However, this does not apply to metals such as copper. Mass electrification and renewable energy sources (RES), which are at the heart of the transition to clean energy, are impossible without it.

Резюме

Целта на публикацията е да очертае връзката между кръговата икономика и металите. От една страна, кръговостта налага намаляване използването на природни ресурси и съответно при добиването от друга страна възобновяемите източници, към които се стремим, се произвеждат от огромни количества метали. Тезата е защитена и от увеличеното производство на мед и нейната цена на Лондонската метална борса в последните месеци, във връзка с Европейската зелена сделка.

Методи: публикацията се основава на анализ на настоящата ситуация и предстоящите кръгови процеси, очертавайки паралел с авторово изследване сред 13 компании в минната индустрия, което доказва използването на бизнес модели от кръговата икономика в техните дейности.

Резултати: резултатите доказват значимостта на металите в процесите на енергиен преход.

Изводи: новите енергийни технологии изискват огромни количества редки метали. Повечето от тях са специфични за определена технология и могат да бъдат замествани. За жалост това не се отнася за метал като медта. Електрификацията и възобновяемите енергийни източници (ВЕИ), които са в основата на чистата енергия, са невъзможни без нея.

II.21. Galabova, B, B. Trifonova, V. Petrova, E. Dimov, 2021 “Strategies for adapting human resource management policies in raw material enterprises in the COVID-19 context: theoretic and applied aspects”, Journal of Mining and Geological Sciences, vol. 64, 2021. pp. 187-191, ISSN 2535-1206, № 3613 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 622, COBISS.BG-ID – 39505160.

Гълъбова, Б, Б. Трифонова, В. Петрова, Е. Димов, 2021, Стратегии за адаптиране на политиките за управление на човешките ресурси в минерално-суровинните предприятия в контекста на Ковид-19: теоретични и приложни аспекти. Списание на Минно-геоложките науки, том 64, стр. 187-191, ISSN 2535-1206, УДК 622, COBISS.BG-ID – 39505160.

Abstract

The coronavirus (COVID-19) pandemic has led to significant negative effects on the global, European and national economy. The reaction of business to the unforeseen and unexpected crisis is clear and objectively justified. There is an attempt to rapid and adequate adaptation while continuing to seek the most realistic and achievable solution to deal with the situation, as well as to achieve sustainable development despite the crisis and the many unknowns it poses. In 2021, the raw material companies continue their attempts to adapt to the current situation. This study focuses precisely on this current economic and management issue related to the need and possibility to adapt human resource management policy in the COVID-19 context in a timely manner. Human resource management policy is an object of research and the strategies implemented to adapt this policy are a subject in a way that it is adequate, applicable and effective in the complex and dynamic situation in which the business is located. The aim is to explore, analyze and summarize various theoretical and applied aspects of the issue so that they are used as a basis for further timely adaptation of other enterprises' policies.

Резюме

Пандемията, свързана с появата и разпространението на коронавирус (COVID-19), довежда до значителни негативни ефекти върху глобалната, европейската и националната икономика. Реакцията на бизнеса към непредвидената и неочаквана криза е ясна и обективно обоснована. Налице е опит за бърза и адекватна адаптация, като продължават да се търсят най-реалистичните и постижими решения за справяне със ситуацията, а така също и за постигане на устойчиво икономическо развитие въпреки кризата и многото неизвестни, които тя поставя. През 2021 г. предприятията от минерално-суровинната индустрия продължават опитите си да се адаптират към актуалната обстановка. Настоящата статия е посветена именно на тази актуална икономико-управленска проблематика, свързана с необходимостта и възможността за своевременно адаптиране на политиката по управление на човешките ресурси в COVID-19 контекст. Обект на изследване е политиката по управление на човешките ресурси, а предмет са прилаганите стратегии за приспособяване на тази политика, така че тя да бъде адекватна, приложима и ефективна в настоящата сложна и динамична ситуация, в която бизнесът се намира. Целта е да се проучат, анализират и обобщят различни теоретични и приложни аспекти на въпроса, така че те бъдат използвани за основа за по-нататъшна своевременно адаптация на политиките на други предприятия.

II.22. Гълъбова, Б., Б. Трифонова, В. Петрова, Е. Димов, 2021, „Управление на човешките ресурси в предприятията: Иновативни практики в кризисен контекст“, Международна научно-практическа конференция „Управление на човешките ресурси“, изд. „Наука и икономика“, стр. 164-173, ISBN 978-954-21-1092-7.

Galabova, B., B. Trifonova, V. Petrova, E. Dimov, 2021, Human Resources Management in enterprises: innovative practices in a crisis context, International Scientific and Practical Conference “Human Resource Management”, Publ. House Science and Economics, pp. 164-173, ISBN 978-954-21-1092-7.

Abstract

This paper is dedicated to a research of some innovative practices in human resources management of raw materials industry enterprises in the context of the global COVID-19 pandemic. An analysis of the current practices is made, based on a survey of the opinions of the business representatives for the advantages and opportunities they provide for more effective adaptation to the "new normality" in terms of human resources management.

Резюме

Публикацията е посветена на проучването на някои иновативни практики в управлението на човешките ресурси при компании от минерално-суровинната индустрия в контекста на глобалната пандемия на КОВИД-19. Извършен е анализ на настоящите практики, основан на проучване на мненията на представители на бизнеса относно предимствата и възможностите, които те предоставят за по-ефективно приспособяване към "новата нормалност" в светлината на управление на човешките ресурси.

II.23. Petrova V., 2021, “The European green deal and its impact on the raw material industry”, Sustainable Extraction and Processing of Raw Materials, University of Mining and Geology "St. Ivan Rilski ", Sofia, vol. 2, October Issue, 2021, p. 47-51 ISSN 27387100, № 4067 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 622, COBISS.BG-ID – 42043656.

Петрова, В., 2021, Европейската зелена сделка и нейното значение за минерално-суровинната индустрия. Списание „Устойчив добив и преработка на суровини“, том 2, стр. 47-51, ISSN 27387100, УДК 622, COBISS.BG-ID – 42043656.

Abstract

Climate change and environmental degradation are a threat to the existence of Europe and the world. To overcome these challenges, at the end of 2019 the European Commission outlined as a main policy line the proposal for the

European Green Deal. This document is in many cases a guideline for a new type of thinking that aims to make the EU a fair and prosperous society with a modern, resource-efficient and competitive economy, in which there will be no net greenhouse emissions in 2050 and the economic growth will not depend on the use of resources.

This publication reflects the path from the emergence of the idea of the European Green Deal to the policies pursued today. The academic papers in the field are analyzed, as well as the implementation challenges.

An attempt has been made to answer the questions: what are the main goals of the Green Deal and how do they correspond to the raw material industry, which will have the most significant consequences in the next decade.

Резюме

Промените в климата и влошаване качеството на околната среда са сериозна заплаха пред Европа и света. За преодоляването на тези предизвикателства, в края на 2019г. Европейската Комисия очерта като основна линия на политика предложението за Европейската зелена сделка. В много отношение този документ е наръчник за нов тип мислене, който има за цел да направи ЕС честно и проспериращо общество със съвременна, ресурсно-ефективна и конкурентна икономика, в която няма да има нетни емисии на парникови газове през 2050г. и икономическият растеж няма да зависи от използването на ресурси.

Публикацията отразява пътя от появата на идеята за Европейската зелена сделка до политиките, преследвани днес. Анализирани са академичните трудове в областта, както и предизвикателствата пред изпълнението им.

Направен е опит да се отговори на въпросите: какви са основните цели на Зелената сделка и как те кореспондират с минерално-суровинния отрасъл, който ще понесе най-значителните последици в следващото десетилетие.

II.24. Петрова, В, 2021. „Екологичният компонент в социалния лиценз за работа на минните компании”, сп. Геология и минерални ресурси, бр. 8, 2021, стр. 9-13, ISSN 1310-2265, № 1118 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, УДК 553.04, COBISS.BG-ID – 1120048868.

Petrova, V, 2021, The environmental component in the social license to operate for mining companies. Journal “Geology and mineral resources”, vol. 8/2021, ISSN 1310-2265, UDC 553.04, COBISS.BG-ID – 1120048868.

Резюме

Социалният лиценз за работа се основава на продължаващото съгласие от страна на местните общности предприятието да развива своята дейност.

Традиционно концепцията се свързва с минерално-суровинната индустрия и дейността на минните компании. Статията прави преглед на социалния лиценз за работа в научната литература, проследява неговото

развитие и се спира на екологичната компонента и действията на компаниите към местните общности.

Abstract

The social license to operate is based on the continuing consent of the local communities for the enterprise to develop its activity. Traditionally, the concept is associated with the raw material industry and the activities of mining companies. The article reviews the social license to operate in the scientific literature, traces its development and focuses on the environmental component and the actions of companies toward local communities.

И.25. Андонова, В., В. Петрова, 2021 "Състояние на кръговата икономика в България", стр. 39, ISBN 978-954-92792-9-0, УДК 338 (497.2)(0.034) 502.13(497.2)(0.034), COBISS.BG-ID – 49741576.

Andonova, V, V. Petrova, 2021, Status quo report of the circular economy in Bulgaria, pages 39, ISBN 978-954-92792-9-0, UDC 338 (497.2)(0.034) 502.13(497.2)(0.034), COBISS.BG-ID – 49741576.

Резюме

„Състояние на кръговата икономика в България - 2020 г.“ е част от проект REDUCES, чиято обща цел е да подобри прилагането на регионалните политики, за да се даде възможност на регионите да приемат по-устойчиви за околната среда начини на производство и да намалят отрицателните въздействия върху околната среда вследствие на икономическото развитие. Използването на кръгови бизнес модели допринасят за повишаване на ресурсната ефективност и приходите на компаниите като по този начин регионите ще постигнат иновативна, устойчива и конкурентна икономика. Въпреки че кръговите бизнес модели често се разглеждат като устойчиви по своята същност, се признава, че има несигурност относно техните потенциални въздействия – външни въздействия и "ефекта на бумеранга".

Abstract

„Status quo report of the circular economy in Bulgaria - 2020“ appears part of REDUCES project, which general aim is to improve the implementation of the regional policies in order to provide the regions with an opportunity to adopt more environment-sustainable ways for production and to reduce the adverse effects on the environment as a result of the economic development. The use of circular business models contributes for raising the resource effectiveness and the proceeds of the companies as this way the regions shall reach innovative, sustainable and competitive economy. Though the circular business models are often considered as sustainable by nature, it is recognized that there is uncertainty with regard to their potential impacts– external impacts and "the boomerang effect".

II.26. Стефанова, М., В. Петрова, О. Никол, Ат. Атанасов, Е. Николов, 2021. Инициатива за корпоративна прозрачност. Аналитичен доклад България, изд. Фондация „Каузи“, 2021. стр. 27, ISBN 978-954-92792-9-0.

Stefanova, M, V. Petrova, O. Nikol, At. Atanasov, E. Nikolov, 2021, Corporate Transparency Initiative. Analytical Report Bulgaria, pages 27, ISSN 978-954-92792-6-9.

Резюме

По подобие на финансовото счетоводство, данните за устойчивостта се превръщат в незаменим източник на информация за ефективното корпоративно управление на рисковете и възможностите пред развитието и успеха в бизнеса. Потребителите, инвеститорите и банките също започват да търсят такива данни, за да оценят стратегията и дългосрочната жизнеспособност на компаниите при вземането на инвестиционни решения. В тези компании правителствата разпознават партньор при изпълнение на ангажиментите си към Парижкото споразумение и Глобалните цели на ООН за устойчиво развитие. Различни проучвания обаче показват, че съществуващото отчитане не е съвместимо с тези цели и че липсата на интеграция с финансовите отчети означава, че предоставяната информация не е достатъчна за вземане на бизнес решения. Казано открито, „това, което се измерва, се управлява, а това, което се управлява, става реалност“. Корпоративната социална отговорност (корпоративната устойчивост и отговорност) са политики и практики, стратегически интегрирани чрез бизнес процесите за вземане на решения с цел минимизиране на негативния ефект на компанията върху социалната и околната среда и ангажиране на нейните заинтересовани страни.

Настоящото изследване е структурирано така, че да разкрие степента, в която задължените предприятия оповестяват пред широката общественост и потенциалните инвеститори информация за следните анализирани категории: бизнес модел, екологични и социални аспекти на своята дейност, политиките и практиките им по отношение правата на човека и борба с корупцията. Дългосрочната му цел е да допринесе за по-добрата информираност относно ролята на компаниите при създаване на добавена стойност както на пазара, така и за обществото като цяло.

Abstract

Like the financial accounting, the data about the sustainability become an irreplaceable source of information for the effective corporate management of the risks and opportunities for the development and success in business. The consumers and banks are also starting to search such data in order to assess the strategy and long-term vitality of the companies in taking investment decisions. In these companies, the governments recognize a partner in implementation of their commitments to the Paris agreement and the Global goals of UN for sustainable development. However, different studies show that the existing reporting is not compatible with these goals and that the lack of

integration with the financial reports means that the provided information is not sufficient for taking business decisions. To say it clearly, „what can be measured, can be managed and what can be managed, becomes reality“. The corporate social responsibility (the corporate sustainability and responsibility) are policies and practices, strategically integrated through the business processes for taking decisions as to be minimized the adverse effect of the company on the social environment and the environment and involvement of its stakeholders.

The structure of the present study is in a way that reveals the extent, at which the obliged undertakings disclose to the wide public and potential investors information about the following analyzed categories: business model, ecological and social aspects of their activity, their policies and practices concerning the human rights and fight against corruption. The long-term goal of the study is to contribute for the better awareness about the role of the companies in creating benefit both on the market and for the society as a whole.

II.27. Петрова, В., Б. Трифонова, Б. Гълъбова, Е. Димов, 2021, Предизвикателства при управлението на човешките ресурси в контекста на пандемията от Covid-19, Международна научно-практическа конференция „Устойчиво развитие и социално-икономическа кохезия през XXI-век - тенденции и предизвикателства“, ноември 2021 г., стр. 33-42, ISBN 978-954-23-2069-2, УДК 338(06), COBISS.BG-ID – 49684488.

Petrova, V., B. Trifonova, B. Galabova, E. Dimov, 2021, The challenges in human resources management in the Covid-19 context, International scientific and practical conference “Sustainable development and socio-economic cohesion in the 21-st century – trends and challenges”, pp. 33-42, ISBN 978-954-23-2069-2, UDC 338(06), COBISS.BG-ID – 49684488.

Резюме

Докладът е посветен на изследване на предизвикателствата при управлението на човешките ресурси в предприятията от минерално-суровинната индустрия в контекста на глобалната пандемията от COVID-19. Въз основа на проведена анкета сред представители на бизнеса е направен анализ на предизвикателствата, с които мениджърите се сблъскват при работата си в променените условия и на стратегиите и моделите, които използват, за да се адаптират към тях.

Abstract

The paper examines the challenges of human resource management in raw-material enterprises in the context of the global COVID-19 pandemic. Based on a survey conducted among business representatives, an analysis was made of the challenges that managers face in their work in the changed conditions and the strategies and models they use to adapt to them.

Публикации в сборници от международни конференции (издания) с научно рецензиране (по група показатели Г)

II.28. Kostova D, V. Petrova, 2013. "Innovations as an instrument for corporate social responsibility practices in mining industry", Proceedings of the XV Balkan Mineral Processing Congress, vol. II, Sozopol, Bulgaria. pp. 1215-1218 ISBN 978-954-353-218-6, УДК 622.7, COBISS.BG-ID 1269277668

Костова, Д., В. Петрова, 2013, Иновациите като инструмент за социално отговорни практики в минната индустрия. Сборник доклади от XV Балкански конгрес по обогатяване на полезни изкопаеми, Созопол, България, стр. 1215-1218, ISBN: 978-954-353-218-6 (Том II), Изд. къща „Св. Иван Рилски“, София, УДК: 622.7, COBISS.BG-ID: 1269277668.

Abstract

In recent years many companies come to the idea that revolutions and competitive advantages can be a result of combined social and ecological care in a business strategy from the very beginning and that this process can give birth to a new generation of ideas, markets and employees. One can note at least four traditional arguments for corporate social responsibility (CSR), starting with the first – the moral (or ethical) argument; the second – the license – to – operate (or legal) argument; the third – the sustainability argument and the fourth – the reputation (brand image) argument.

These solid arguments give the classical picture of a CSR definition, but they by no means do not exclude the reason for developing a strategic CSR program that could lead to innovations. In fact, CSR should not just be considered an expense but rather an investment.

CSR can no longer be ignored especially by major companies around the world. What scientists really recommend those companies is a strategic approach to CSR. Usually corporate leaders look upon CSR as a fragment of their company's management program but we can also observe another point of view – CSR as a source proves that some companies have developed innovative products and services as a result of CSR initiatives.

The resent paper reveals the “innovation factor” as a result of CSR implementation in general and in mining industry in particular.

Резюме

През последните години много компании достигнаха до идеята, че революции и конкурентни предимства могат да бъдат резултат на комбинирана социална и екологична грижа в бизнес стратегия от самото начало и че този процес може да доведе до ново поколение идеи, пазари и служители. Могат да бъдат отбелязани поне четири традиционни аргумента за корпоративната социална отговорност (КСО), започвайки с първия – моралният (или етичен) аргумент; вторият – социалният лиценз за дейност - (или юридическият) аргумент; третият – аргументът за устойчивостта и четвъртият – аргументът за репутацията (наименованието на бранда).

Тези сериозни аргументи предоставят класическата картина на определението за КСО, но те по никакъв начин не изключват причината за

разработването на стратегическа програма за КСО, която може да доведе до иновации. Всъщност КСО не трябва да се счита само за разход, а по-скоро за инвестиция.

КСО вече не може да бъде пренебрегвана, особено от големи компании по света. Това, което учените наистина препоръчват на тези компании е стратегически подход към КСО. Обикновено корпоративните ръководители гледат на КСО като на част от програмата за управление на компанията, но ние можем да наблюдаваме и друга гледна точка – КСО като източник доказва, че някои компании са разработили иновативни продукти и услуги в резултат на инициативи, свързани с КСО.

В научната литература се разкрива “иновативният фактор” като резултат от прилагане на КСО като цяло и в минерално-суровинната индустрия в частност.

II.29. Kostova D, V. Petrova, 2013. "Concessions and corporate social responsibility in mining industry", Proceedings of the XV Balkan Mineral Processing Congress, vol. II, Sozopol, Bulgaria. pp. 1186-1187 ISBN 978-954-353-218-6, УДК 622.7, COBISS.BG-ID 1269277668

Костова, Д., В. Петрова, 2013, Концесиите и корпоративната социална отговорност в минната индустрия. Сборник доклади от XV Балкански конгрес по обогатяване на полезни изкопаеми, Созопол, България, стр. 1186-1187, ISBN: 978-954-353-218-6 (Том II), Изд. къща „Св. Иван Рилски“, София, УДК: 622.7, COBISS.BG-ID: 1269277668.

Abstract

As a constitutional and legal form of the state the concession institute is the exploitation right over an object and/or service of public interest granted by a concedent to a tradesman – concessioner who assumes an obligation to build up or to manage and maintain the concession object or to run his service at his own risk.

According to the Mineral Resources Law in mining industry exploration and exploitation of mineral resources is conceded by a concession regime due to the exclusive right of the Republic of Bulgaria over the mineral resources. The concessioner assumes obligations by virtue of the Law and the preliminarily signed concession contract. Keeping the Law of Concessions and the Mineral Resources Law not always gives the guarantee of sustainable development. Concessioner's activity should make progress within the three dimensions of sustainable development (economic, environmental and social) that could be achieved through economic development achieved through economic development, environmental protection and social cohesion. These three pillars of sustainable development mark the effectiveness of Corporate social responsibility (CSR) initiatives.

The paper describes some of the CSR initiatives in Bulgarian mining companies, their CSR strategies and policies. Examples of good practices are demonstrated together with some recommendations for better relationships between the stakeholders. The concept of mitigating the negative effect of mining industry

on nature and communities is developed, increasing the accountability of the concessioner in prudent use of natural resources and disruptions reduction. Improving the livelihood of the communities is one of the robust approaches to offsetting the disruptive activities in mining finding place in voluntary CSR initiatives.

Резюме

Като конституционна и законна форма на държавата, концесията е правото на експлоатация на обект и/или услуга от обществен интерес, предоставено от концедент на търговец – концесионер, който има задължение за разрабoти или да управлява и поддържа обекта на концесията, или да извършва услугата на свой собствен риск.

Съгласно Закона за подземните богатства, в минния сектор проучването на подземни богатства се отстъпва чрез концесионен режим поради изключителното право на Република България върху минералните ресурси. Концесионерът поема задължения по силата на закона и предварително подписан концесионен договор. Спазването на Закона за концесиите и Закона за подземните богатства не винаги гарантира устойчиво развитие. Дейността на концесионера трябва да напредва в рамките на три измерения на устойчиво развитие (икономическо, екологично и социално), които могат да бъдат постигнати чрез икономическо развитие, защита на околната среда и социално единство. Тези три стълба на устойчиво развитие очертават ефективността на инициативите за Корпоративната социална отговорност (КСО).

Публикацията маркира някои от инициативите на КСО в български миннодобивни компании, техните стратегии и политики за КСО. Примери за добри практики са демонстрирани заедно с някои препоръки за подобри отношения между заинтересованите страни. Идеята за смекчаване на отрицателното въздействие на миннодобивния отрасъл върху природата и общностите е разработена, като се увеличава отговорността на концесионера относно благоразумното използване на природните ресурси и намаляване на разрушенията. Подобряването на начина на живот на общностите е един от силно развитите подходи за компенсирание на разрушителните дейности в индустрията, който намира място в доброволни инициативи, свързани с КСО.

21. 04. 2022 г.

Подпис:
/гл. ас. д-р Весела Емилова Петрова/